

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0509U000384

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-06-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасічник Лідія Анатоліївна

2. Pasichnyk Lidia Anatoliivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.07

Назва наукової спеціальності: Мікробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-06-2009

Спеціальність за освітою: 7.091704

Місце роботи здобувача: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.233.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: вул. академіка Заболотного, 154, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.27.02

Тема дисертації:

1. Фітопатогенні і сапрофітні бактерії агроecosystem пшениці та вівса
2. Phytopathogenic and saprophytic bacteria of wheat and oat agroecosystems

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню взаємовідносин між фітопатогенними та сапрофітними бактеріями (епіфітними і ендоефітними) *in vitro* та *in vivo* та встановленню закономірностей розповсюдження основних збудників захворювань зернових культур на прикладі пшениці і вівса. Екологічними нішами сапротрофного виживання фітопатогенів є поверхня рослини-хазяїна та імунних рослин. Взаємовідносини між сапрофітами та патогенами складні та багатовекторні. Так, сапрофітні бактерії пшениці виявляють більшу конкурентоспроможність порівняно з фітопатогенними бактеріями. Вони послаблюють прояв симптомів захворювання та перебіг інфекційного процесу, спричиненого фітопатогенними бактеріями. В свою чергу фітопатогени індують у *P. agglomerans* утворення сигнальних молекул - ацилгомосеринлактону. Молекулярно-генетичними методами за допомогою *gusA*-гена доведено здатність епіфітних ізолятів нарівні з ендоефітними колонізувати внутрішні тканини рослин. Встановлено гетерогенність природних та

колекційних популяцій *P. syringae* за деякими біологічними властивостями. Однак, умови існування бактерій в різних екологічних нішах, не впливають на жирнокислотний склад їхній ліпідів. Виявлено приуроченість окремих серогруп у пристосованості бактерій до умов існування. Встановлено структури О- полісахаридного (О-ПС) ланцюга штамів *P. syringae* pv. *coronafaciens* 9030 і *P. syringae* pv. *atrofaciens* 8281, які є гетерогенними і включають 3 типи О-ланцюгів, де основний ланцюг являє собою залишки L- рамнози, а боковим замісником є 3-ацетамідо-3,6-дидезокси-D-галактоза. Ліпополісахариди *P. syringae* pv. *coronafaciens* 9030 і *P. syringae* pv. *atrofaciens* 8281 виявляють антимутагенні (у тесті Еймса) та протипухлинні властивості щодо *A. tumefaciens*. Прояв реакції надчутливості в листках тютюну залежить від віку *P. syringae*, часу ін'єкції протягом доби та солей важких металів. ЛПС *P. syringae* не приймають участі в реакції надчутливості.

2. Dissertation is devoted the study of interactions between phytopathogenic and saprophytic bacteria (both epiphytic and endophytic) in vitro and in vivo, and to establish the mechanism of main cereal crops pathogens distribution based on wheat and oat analysis. The surface of host and immune plants is the ecological niche of saprotrophic existence of phytopathogens. The interactions between phytopathogenic and saprophytic bacteria is complex and multivector. Saprophytic bacteria of wheat are more competitive compared to phytopathogenic ones. Saprophytes reduce symptoms of development of disease and course of the infectious process caused by phytopathogenic bacteria. In turn, phytopathogens induce in *P. agglomerans* production of signaling molecules - acylhomoserinlactone. The capability of epiphytic isolates, so as endophytes, to colonize internal plant tissue was proved by molecular-genetic analysis of *gusA*-gene. The heterogeneity of biological properties of *P. syringae* natural and collection populations is established. Nevertheless, the bacterial living conditions in different econiches do not influence on fatty-acid composition of their lipids. It was shown that certain serogroups influence the bacterial adaptation to living conditions. The structure of O-polysaccharide (O-PS) chains of *P. syringae* pv. *coronafaciens* 9030 and *P. syringae* pv. *atrofaciens* 8281 was established. There are 3 types of O-chains. The main chain consists of L-rhamnose remains with 3-acetamido-3,6-dideoxy-D-galactose as side substituent. Lipopolysaccharides (LPS) of *P. syringae* pv. *coronafaciens* 9030 and *P. syringae* pv. *atrofaciens* 8281 possess antimutagenic (in the Ames test) and antitumor (against *A. tumefaciens*) properties. The exhibition of hypersensitive reaction on tobacco leaves is depended on *P. syringae* age, the day time of injection and salts of heavy metals. LPS of *P. syringae* does not influence on hypersensitive reaction.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гвоздяк Ростислав Ілліч

2. Gvozdyak Rostislav Illich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курдиш Іван Кирилович

2. Курдиш Іван Кирилович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07, 03.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Надкернична Олена Володимирівна

2. Надкернична Олена Володимирівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гойчук Анатолій Федорович

2. Гойчук Анатолій Федорович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Підгорський Валентин Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Підгорський Валентин Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

